

Hulki Meltem SÖNMEZ¹
Özlem ÜZELCE¹
Gonca ATASOYLU²

İletişim (Correspondance)

Özlem ÜZELCE
Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi
Dahiliye Anabilim Dalı AYDIN

Geliş Tarihi: 29/09/2006
(Received)

Kabul Tarihi: 10/10/2006
(Accepted)

¹ Adnan Menderes Üniversitesi
Tıp Fakültesi Dahiliye Anabilim Dalı AYDIN

² Adnan Menderes Üniversitesi
Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı AYDIN

EDİTÖRE MEKTUP/LETTER TO THE EDITOR

Sayın Editör,

Sayın Küçükardalı ve ark.'nın huzurevindeki osteoporoz prevalansı ve buna bağlı fraktür insidansını saptamak amacıyla yapmış oldukları çalışmayı (1) okuduk. Geriatri dergimizin bildiğimiz titizliğinde dikkatten kaçmış olan bazı ciddi sorunlar içerdiğini gördük. Bilgilerinize sunmak ve tartışmak istiyoruz.

Makalenin Gereç-Yöntem bölümünde, araştırmanın kapsadığı süre hakkında bilgi verilmediği görülmektedir. Daha sonra, bulgular bölümünde, son bir yıllık periyotta gerçekleşen omurga dışı fragilite kırıklarının araştırma kapsamında incelendiği belirtilmiştir. Osteoporoz ve osteopeni vakalarının, araştırma süresi boyunca sadece yeni tanı alan olguları mı, yoksa belirli bir süreden beri takip edilen (eski) ve yeni tanı konan olmak üzere, bütün olguları mı içerdiği ifade edilmemiştir.

Gereç- Yöntem bölümünde osteoporoz için tanı kriteri belirtilmiş iken, osteopeni için böyle bir ölçütten bahsedilmemiştir. Kırık tanısının hangi kırıkları içerdiği; tanının anamnez ya da başka hangi yöntemle göre konduğu hakkında bilgi verilmemiştir. 'Fragilite-kırık oranı' nın tanımı da belirtilmemiştir.

Gereç-Yöntem bölümünde yaş, cinsiyet, ağırlık, boy, kreatinin klirensi için veri toplandığından bahsedilmiştir. Bu bölümde belirtilmemiş olmasına rağmen, bulgular bölümünde kemik mineral yoğunluğu (KMY), vücut kitle indeksi (VKİ), albumin, tedavi özellikleri, diyet ve T-skoru hakkında; tartışma bölümünde kırık lokalizasyonları hakkında veri toplandığı ve sunulduğu görülmektedir.

Bulgular bölümünde Tablo 1'de sayılarla beraber yüzdelerin de verilmesinin tablonun daha kolay anlaşılmasında yararlı olacağı kanısındayız. Tablo 4'ün başlığının 'Osteoporozla bağlı kırık oranları' yerine 'Çeşitli çalışmalarda osteoporozla bağlı kırık sıklığı sonuçları' olarak ifade edilmesinin daha kapsayıcı olması nedeniyle uygun olacağı kanaatindeyiz. Aynı tabloda 'USA'nın 'ABD' ve 'Taiwan'ın 'Tayvan' olarak düzeltilmesini, dilin doğru kullanımı açısından gerekli görmekteyiz.

Tartışma bölümünde osteoporoz prevalansının evde yaşayan yaşlılardaki ile benzer olduğu, ancak fragilite kırık oranının beklendiği kadar yüksek olmadığı belirtilmiştir. Araştırmada, 1 yıllık dönemde yaşlıların %7.3'ünde omurga dışı fragilite kırığı geliştiği vurgulanarak ülkemizde yapılmış bir araştırmada (2) %14'ünde kırık saptandığı ifade edilmiştir. Atıfta bulunulan araştırmada (2), bir hastanenin osteoporoz ünitesine başvuran 65 yaş üzeri hastaların geçirmiş olduğu bütün kırıkları içerecek şekilde veri toplanmıştır. Bu iki makaleden ilkinin verisinin sadece son bir yıl içinde geçirilen kırıkları, diğerinin ise geçirilmiş bütün kırıkları kapsaması nedeniyle, bu sıklıkların karşılaştırılmasının doğru olmadığı kanısındayız.

Tartışma bölümünde, 3. paragrafta ilaçların etkilerinin hangi mekanizmalar üzerinden öncelikli olarak etki gösterdiği hakkında bilgi verilmiştir. 4. paragrafın 1. cümlesinde, kalça kırığı için risk faktörleri sıralanmıştır. 6. paragrafta egzersizin yararı anlatılmış, egzersiz yapamayanlar için medikal tedavinin önemi vurgulanmıştır. Bu bölümler, araştırmanın bulgularını tartışmaktan uzak konular gibi görünmekte; araştırma makalesinde olmaması gereken derleme bilgileri olarak gereksiz yer kaplamaktadır.

Tartışma bölümünde 5. paragrafta, yukarıda bahsedilen kaynağa (2) atıfta bulunularak kırık oranlarının daha düşük olduğu sonucuna varılmıştır. Aynı yargı, 9. paragrafın ilk cümlesinde de tekrarlanmaktadır. Böylesi bir kanaata varmak için sayının araştırmacıların verilerinin yeterli olmadığı kanısındayız.

Tartışma bölümünde 7. paragrafta kırık lokalizasyonları tartışılmıştır. Bulgular bölümünde belirtilmeyen verilerin tartışılması uygun olmasa gerektir.

Ülkemizde atıf alabilecek, yüksek nitelikli, bizlere yol gösterici araştırmalara şiddetle gereksinimimiz bulunmaktadır. Bu duyarlılıkla eleştirdiğimiz makaleniz ile ilgili görüşlerimizi, hoşgörünüze sığınarak bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla,

KAYNAKLAR

1. Küçükardalı Y, Solmazgöl E, Kaplan M, Şahan B, Salmanoğlu M. Huzurevinde yaşayan yaşlı popülasyonda osteoporoz taraması. Geriatri 2006; 7(2): 84-88.
2. Erkin G, Akınbingöl M, Didera Gülşen E, Aybay C, Özel S. Osteoporoz ünitemizde kemik mineral yoğunluğu ölçümü yapılmış olan geriatrik olguların özellikleri. Geriatri 2004; 9(1): 25-9.